

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, 1. nadst. — Vst dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopolj se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stellan Godina. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“ v pisarni zadruga z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta „ 12.—
za tri mesece „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmine, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti“. Naročnikom in reklamacijam se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in tožbi se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštoupravnični račun št. 34.

Prehled najnovejših dogodkov.

Italijansko bojišče. — Na soški fronti so laški napadi popustili, morda zaradi naliva. Ob doberdovski planoti srđiti boji; Italijani odbiti. V Gorici po laškem obstreljevanju 58 civilnih oseb mrtvih, 50 ranjenih, okoli 300 hiš težko poškodovanih. Ponoven napad naših letalcev na Verono.

Srbsko bojišče. — Splošno zasledovanje Srbov, ki se le mestoma še ustavljajo. Višegradska skupina je vrgla Črnogorce čez Lim in dosegla Sokolović (v Bosni). V Topliški dolini je doseženo Prokuplje. Bolgarsko prodiranje od Tetovega proti Gostivarju ustavljeno. Milana Pribičevića usmrtili uporni srbski vojniki.

Rusko bojišče. — Pri Czartorijskem Rusi vrženi čez Styr. V središču nič novega. Pri Smorgonu ruski delni napad razpadel ob težkih izgubah.

Zapadno bojišče. — Nič pomembnega.

Turška bojišča. — Nič posebnega.

Razno: Pogajanja med entento in grško vlado.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 15. (Kor.) Uradno se razglša: 15. nov. 1915, opoldne.

Italijansko bojišče. — Sovražno napadno delovanje ob soški fronti je večeraj vidno popustilo, morda zaradi hudega naliva. V odseku doberdovske planote pa so se dalje vršili srđiti boji. Ob severnem pobočju Vrha sv. Mihela se je zopet posrečilo Lahom, da so vdrli v vrzel naše postojanke, ki jo je napravila težka artiljerija. Močne sovražne sile, ki so napadale zvečer severno tega vdornega mesta, smo zavrnili krvavo. Nato smo izvršili protinapad, ki je popolnoma zopet pridobil izgubljeni kos fronte in zadal sovražniku izredno velike izgube. Tudi močan laški napad na Monte del sel hiš je razpadel kakor vsi prejšnji. Po obstreljevanju Gorice je bilo dosej ubitih 58 civilnih oseb, 50 pa ranjenih ter težko poškodovanih kakih 300 hiš in skoraj vse cerkve in samostani. Eno naših zračnih brodivjev je iznova obmetalo Verono s številnimi bombami.

Namenstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Obstreljevanje Gorice.

DUNAJ, 15. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Obstreljevanje Gofice se je pričelo 18. oktobra in je z menjajočo se silovitostjo trajalo do danes. Markskateri dan je padlo v mesto več kot 100 streliv vseh kalibrov, posebno pa težkih šrapnelov. Obstreljevanje se je pričelo največkrat v prvih jutranjih urah ter je dosegalo vrhunec med 3 in 4 popoldne, da je potem popuščalo proti večeru. Po uradnih izkazih je bilo od začetka vojne ubitih 58 civilnih oseb in 50 ranjenih, med njimi veliko otrok. Dvakrat je en granatni strel zadel po štiri otroke. Samostan na Sv. Gori je pogorel in cerkev je razrušena. Zakristija goriške stolne cerkve je razdejana. Kostonjeviški samostan, zadnje počivališče grofa Chamborda, je zadelo več granat in šrapnelov, ki so poškodovali streho in slike v cerkvi in v samostanu. V središču mesta ležeči uršulinski samostin je napol razdejan. V cerkvi sv. Antona je letalska bomba udarila skozi streho. Oba kolodvora je artiljerija razstrelila na rešet. Cerkve v predmestjih Podgori in na Cingroin ter v Pevmi, Standedružu in Oslavju so popolnoma razstreljene; večidel tudi omenjeni kraji. V Gorici je najbolj trpel južni del. Tamkaj bo pa malo privatnih hiš, ki ne bi bile zadete. Kakor se čeni, bo kakih 300 hiš v mestu bolj ali manj poškodovanih. V krasno postopje avstro - ogrske banke je že udarilo več drobevc, ki so prebili streho stopnišča in poškodovali stopnišče. Posebno pa je trpelo novo okrajno sodišče, v katero je doslej udarilo deset krogelj. Sovražni letalci so poleg tega tudi večkrat obmetavali mesto z bombami. Značilno je za italijansko vojevanje, da so Italijani na Vernih duš dan obstreljevali z artiljerijo cesto na pokopališče, ki se dobro vidi z italijanskih postojank.

Potopljene ladje.

RIM, 14. (Kor.) »Agenzia Stefania« javlja: Podvodnik z avstro - ogrske zastavo je pri otoku Zaydo, južno Kandije, potopil italijanski parnik »Bosnia« (2560 ton). Posadka in potniki so se rešili v štiri čolne, katerih eden z 19 osebami še ni došel do kopnega.

RIM, 14. (Kor.) Italijanski parnik »Livyetta« se je v mehiškanskem zalivu potopil vsled eksplozije, ki jo je povzročil peklni stroj. Posadka je rešena.

MILAN, 14. (Kor.) Torpediranje parnika »Firenze« se je izvršilo 37 milj od Sirakuz.

»Corriere della Sera« trdi, da sovražni podmorski čolnici ne gredo za tem, da bi prekinili trgovinski promet, temveč da bi motili vojaške operacije, ki se pripravljajo v vzhodnem delu Sredozemskega mor-

Srbsko bojišče.

DUNAJ, 15. (Kor.) Uradno se razglša: 15. nov. 1915, opoldne.

Jugovzhodno bojišče. — Vse armade zasledujejo; sovražnik se ustavlja le še mestoma. Naša višegradska skupina je vrgla Črnogorce nazaj čez Lim ter dosegla Sokolović in višine vzhodno odtod. Armada pl. Kővessa je zopet zajela 850 mož in 2 strojni puški. V Topliški dolini je doseženo Prokuplje.

Namenstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Sokolović se nahaja ob reki Limu še na bosenskem ozemlju.

Berolin, 15. (Kor.) Zasedovanje se je nadaljevalo povsod.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 14. (Ag. Tel. Bulg.) Uradno poročilo o operacijah 13. novembra pravi: Po padcu trdnjave Niš so se Srbi umaknili na levi breg Morave, so razdejali vse mostove in so si prizadevali, oprti na utrjene postojanke, da bi zabranili našim četam prehod čez reko. Kralj Peter je prisostvoval tem bojem. Tekom zadnjih dni so bolgarske čete zionile obupni odpor Srbov in so končno dosele na levi breg reke. Danes so čete dosele v Prokuplje, kjer so zajele 6 bavlic in drug vojni material ter ujele 7000 mož. 1. polk srbskih domobrancev se je upri in usmrtil poveljnika, podpolkovnika Pribičevića, enega glavnih skovancev zarote za umor nadvojvode Frana Ferdinanda. Polk se je razpršil po sosednjih krajih. V noči na 13. t. m. so poizkušali Francozi napasti naše eddelke na desnem bregu Vardarja. Naše čete so jih s protinapadi vrgle na desni breg Crne reke, pri čemer so zajele 2 strojni puški in 2 gorska topa ter ujele 56 mož.

Grško-bolgarska pogodba?

LONDON, 14. (Kor.) Dr. Dillon poroča »Daily Telegraphu« iz Rima, da se tamkaj misli splošno, da je med Grško in Bolgarsko že sklenjena pogodba.

Srbsko umikanje proti Mitrovici.

RIM, 14. (Kor.) Srbsko poslanstvo zanika vest srbskega poveljnštva v Bitolju, da bi bili Srbi zopet osvojili Veles, ter poroča dalje, da se srbska vlada naseli v Mitrovici, kamor se umika tudi srbska armada v polnem redu in brez nalosročnosti ter ne da bi žrtvovala material.

Italijanska vojna ladja obstreljevala bolgarsko obal.

LUGANO, 15. (Kor.) Kakor poročajo italijanski listi, je italijanska vojna ladja »Piemonte« prispela 13. t. m. v Solun. »Piemonte« je 11. t. m. obstreljeval in razdejal dedegaški kolodvor in dva iz 80 voz obstoječa vojaška vlaka. Bolgarske baterije in podmorski čoln so obstreljevali vojno ladjo, ne da bi ji povzročili kako škodo.

Srbska vlada v Prizrenu.

PARIZ, 14. (Kor.) »Petit Journal« poroča iz Aten: Srbska vlada, ki se je mudila par dni v Raški, je dne 12. t. m. odpotovala odtam in odšla najbrže v Prizren. — Poroča se, da znatne bolgarske sile prodirajo iz Tetova proti Gostivarju, a so zadele na močen odpor, tako da se je prodiranje ustavilo. Položaj v Albaniji ni vznemirljiv. V Bitolju so zbrane številne srbske čete. Cesta, ki naj služi srbski armadi za umikanje, je očiščena sovražnih tolp.

Srbi nameravajo pričeti odločilno bitko na črti Prizren - Gostivar - Babuna.

PETROGRAD, 14. (Kor.) »Birževija Vjedomosti« javljajo: Srbi se nameravajo spustiti v odločilno bitko na fronti Prizren - Gostivar - Babuna. Toda položaj Srbov je nevaren, ker se nahajajo za njihovim hrbtom le gore brez cest. Edina nada je izdatna podpora po silah zavezničkov.

Srbski ministrski svet — Bitolj srbska prestolnica.

RIM, 15. (Kor.) Kakor poroča »Tribuna« iz Soluna, se je vršil zadnje sredo srbski ministrski svet, ki so se ga udeležili zastopniki generalnega štaba. Ministrski svet je sklenil, da se obramba na severni in vzhodni fronti nadaljuje z največjo pozhrtvovalnostjo, dokler ne bo izpolnjen izkrcani zbor zavezničkov, ki bo do 23. nov. baje narasel na 150.000 mož. Srbsko glavno mesto postane Bitolj.

Razmere v Srbiji.

MILAN, 14. (Kor.) »Corriere della Sera« poroča iz Ohrida, da vlada v Dibri, Gostivarju in Prizrenu lakota. Tudi vojaki nimajo skoraj čisto nič jesti. Bolgarski komitaji močno neprestano zveče.

Nasprotno Albanci ne zagrešajo nobenih resnih sovražnosti.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 15. (Kor.) Uradno se razglša: 15. nov. 1915, opoldne.

Rusko bojišče. — Boji pri Czartorijskem so imeli večeraj popoln uspeh. Potočenega sovražnika smo v Styrovem kolenu vrgli čez reko. Hitro se umikajoči sovražnik je zažgal vse izgubljene kraje. Tako so štirideski žilavi in slavni boji okoli Czartorijskega dovedli prav tako do ruskega umika, njihove prvotne postojanke. Kakor svojčas ruskim četam upalno napovedani predorni poizkusi pri Sienkovicah ob Strypi. Večeraj povedani plen se je površal. Drugače ni beležiti nikakršnih omembe vrednih dogodkov.

Namenstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 15. (Kor.) Veliki glavni stan, 15. nov. 1915.

(Hindenburgova armadna skupina.) V ozemlju Smorgona se je delni ruski napad razbil ob težkih izgubah pred našimi postojankami. — Pri armadi princa Leopolda Bavarskega nič novega. — (Linsingenova armadna skupina.) V zvezi z vdorom v sovražno črto pri Podgačju, so napadle nemške in avstrijske čete večeraj ruske postojanke na zapadnem bregu Styra v vsej razsežnosti. Rusi so bili vrženi. Zapadni breg je očiščen sovražnika.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nezadostno rusko zdravništvo.

PETROGRAD, 14. (Kor.) V »Novem Vremenu« globoko obžaluje Menšikov, da je ruska zdravniška veda tako daleč zaostala za Evropo in da jo je daleč prekosila nemška, kakor da se je pokazalo v tej vojni. V Nemčiji da se 60% ranjencev vrača na fronto, v Rusiji pa komaj 18%. Nemčija more od vsakega milijona ranjencev poslati na vrato zopet 420.000 mož, kar znaša okoli polenajsetga armadnega zbora. Take je tudi umljiva neizcrpnost nemških čet. Premoč Nemčije torej ni samo v artiljeriji, temveč tudi v trikatnih zdravniških uspehih. To razmerje 60 : 18 bi moglo imeti za Ruse usodepolne posledice.

Z zapadnega bojišča.

BEROLIN, 15. (Kor.) Veliki glavni stan, 15. nov. 1915.

Zapadno bojišče. — Severovzhodno Ecurie je bil 300 m širok francoski jarek zavzet po srđitem boju in spujen z našo postojanko. Na ostali fronti nobenih pomembnih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Churchill na fronti.

LONDON, 13. (Kor.) »Weekly Dispatch« javlja: Churchill odpotuje v sredo k svejemu polku na Francosko.

Prisilna rekrutacija na Angleskem.

LONDON, 14. (Kor.) Uradni razglas, da se morajo vsi neporočeni do 40. leta prostovoljno javiti do 30. novembra k vojakom, sicer da se bo nastopalo s silo, je vzbudil veliko začudenje.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 14. (Ag. Tel. Milij.) Giovanni stan javlja: Na dardanejski fronti traja dalje medsebojno obstreljevanje z artiljerijo in bombami. Naša artiljerija je obstreljevala dva sovražna monitorja ob obali Saroskega zaliva in je enega zadela dvakrat ter povzročila požar.

Turška zbornica.

CARIGRAD, 14. (Kor.) Zbornica je bila danes popoldne otvorena v navzočnosti sultana, članov kabineta in diplomatkega zbora. Tribune so bile prenapolnjene. Sultan je prečital prestolni govor, v katerem je poudarjal, da se je izpolnilo njegovo upanje o zagotovitvi sreče vsega muslimanskega sveta in Otomanov. Prestolni govor izvaja nato, da so se ob hrabrosti in odpornosti turške armade in mornarice izjalovili vsi poizkusi Angležev in Francozov, da bi predrli Dardanele in tako urednili dvestoletne želje Rusije po zavzetju Carigrada, kar je obenem tudi imele za posledico, da so bili Rusi porinjeni iz Galicije in Poljske. Ko so se zmagoviti zaveznički obrnili na Balkan, se jim je priključila tudi bolgarska armada in se je tako trozveza izpremenila v četverozevo. Turčija se je v svrhu razvoja na Balkanu spoznamela z Bolgarsko glede poprave meja. Velik del Srbije je že v rokah zavezničkov in pot iz Berolina in Dunaja v Carigrad je odprta. Politični odnošaji napram zavezničkom slone na medsebojnem vedno rastočemu zaupanju in odkritosti, in zaveznički se bodo podpirali vespovsod medsebojno, dokler se ne sklene mir.

Odnošaji Turčije napram nevtralcem so odkriti in prijateljski.

Končno želi sultan najvišjega blagoslova delovanju zbornice.

Carigrad, 14. (Kor.) Zbornica je zopet izvolila za predsednika Adil beja, za podpredsednika je izvolila Emir Ali paša in Husein Džahid beja.

Diplomatična pogajanja v Atenah.

LONDON, 14. (Kor.) Sedaj se vrši živahno izmenjavanje mnenj med diplomati zavezničkov in grškim kabinetom. Glavna važnost se pripisuje razgovorom med angleškim, francoskim in ruskim poslanikom ter ministrskim predsednikom Skuludisem. Poslaniki zahtevajo, naj izjavi Grška, kako stališče bi zavzela, če bi zavezniške čete iskale varstva na grškem ozemlju, in ali bi se delala kaka razlika med zaveznički in Srbi. Odgovor Grške še ni znan.

Novo volitve na Grškem.

ATENE, 14. (Kor.) Dekret o razpustu zbornice določa nove volitve na 19. decembra in snidenje nove zbornice na 24. januarja 1916.

Pariz, 14. (Kor.) K razpustu grške zbornice izjavljajo listi, da je kralj Konstantin sedaj diktator in ima usodo Grške v svojih rokah.

Resen položaj v Indiji.

LONDON, 14. (Kor.) »Daily Mail« poroča iz Tokija: Položaj v Indiji vzbuja tu zanimanje. Uradna poročila manjkajo. Vlada ne smatra položaja za resnega, čeprav priznava vojaške obveznosti angleško-japonske zvezne pogodbe.

Iz Kitajske.

LONDON, 13. (Kor.) »Daily Telegraph« poroča iz Pekinga: Odgovor kitajske vlade zavezničkom pravi, da je bilo vprašanje vzpostavitve monarhije do nadaljnjega odgodeno.

Trepov naslednik Ruhlova.

PETROGRAD, 14. (Kor.) Član državnega sveta, senator Trepov, je bil na mesto Ruhlova imenovan za voditelja prometnega ministrstva.

Begunci kolonizatorji Sibrije.

PETROGRAD, 14. (Kor.) »Rječ« javlja: Skrb za begunce je ena največjih nalog v času vojne. Vlada more socialno uporabiti begunce, če jih, kakor je nekdanj vstabske Poljake naseljevala v Sibiriji, sedaj na enak način uporablja za kulturno odprtje te neizmerne dežele. Zelo obžalovati da je, da se izvoljeni odseki samo posvetujejo cele dneve, ne da bi se dosegel kak uspeh.

Burian in Bethmann - Hollweg.

DUNAJ, 15. (Kor.) »Politische Korrespondenz« poroča: Dvadnevna muditev avstro - ogrskega ministra vnanjih zadev, barona Buriana, v Berolinu je nudila njemu in nemškemu državnemu kancelarju priliko za daljše razgovore. Taki sestanki med obema državnikoma so se, kakor znano, vršili že opetovano in se je vsakokrat moglo konstatirati, da vlada med zavezničkoma v naziraju popolno soglasje. Domnevati smemo, da sta državnik tu tudi kratkoročno razpravljala o vprašanjih in problemih, nastalih po vojni, ter razmotrivala o razrešitvi, ki bi jo v sedanosti ali bodočnosti mogla zahtevati ta vprašanja. Da bi se kaka posebna zadeva ali gotovi dogovori smatrali za vzrok potovanju ministra vnanjih zadev v Berlin, za to ni nobenega poviada.

Zimska oprema naših čet.

DUNAJ, 14. (Kor.) Vrhovno armadno poveljnštvo je spozumno s. c. in kr. vojnini ministrstvom letos že zgodaj pričelo opremljanje naših vojakov z varstvenimi sredstvi proti mrazu. Treba je bilo izredno velike množine, več tisoč vagonov je bilo treba, da so se pripravljene množine spravile v območje armad, in velike kolone avtomobilov in vozil so odpravile k četam skrbno nabavljena varstvena sredstva proti mrazu.

Položaj.

15. novembra.

Položaj na vseh bojiščih je povsem ugoden. Vseskozi uspešni in vmes tudi aktivni defenzivi — kakor kaže vdrjetje v sovražno postojanko pri Czartorijskem — na severno-zapadnem bojišču stoji ob strani napredujoča ofenziva na balkanskem bojišču. Srbske vojske se umikajo na vseh bojnih frontah, a naši jim slede povsod za petami. Ker tudi vojske Bolgarjev operirajo trajno uspešno, je polom srbske vojske neizogiben, tako, da glede na brambo lastnega srbskega teritorija preneha biti militarni faktor in bi mogla priti do veljave še le na eventualnih bojnih na južnejem ozemlju, v Macedoniji ali

na turškem ozemlju, kot sestaven del francosko - angleškega ekspedicijskega zbora.

Dejstva, da se Srbija in nje vojska nahajate v volekričnem položaju, ne izpremenja čisto nič vest srbskega poslanika v Parizu, da se bo Srbija nadalje borila do zadnjega. Saj potrja do dejstvo neka druga vest iz Pariza. V seji senatnega odseka — tako govori ona vest — je izjavil ministrski predsednik Briand med drugim: »Francoska vlada ima na zanesljivih podlagah slej ko prej uverjenje, da srbska vlada, vzlic neugodnemu militarnemu položaju, ne misli na kak poseben mir s centralnima vlastima. Vse govornice o tem so krive. Ako bi napredujoče zasedala Srbije po sovražniku prisililo srbsko vlado k popolnemu izpraznjenju nje dežele, bo srbska vlada središila zgledu Belgije in sprejme drage volje ponujeno gostoljubnost Italije.

Ce vlada misli na preselitev v inozemstvo in se pripravlja, da zaprosi gostoljubnosti v drugi državi, potem pač ni treba iskati nobenih drugih znakov več za to, da je položaj v lastni deželi obupen.

Vprašanje pomoči od strani entente more vlivati le grenke kaplje v dušo srbsko. »Corriere della Sera« — ki pa, kakor znano, ni zanesljiv vir, kakor so nas do dobrega počula njegova nekdanja poročila o dogodkih na severovzhodnem bojišču — poroča sicer, da so se med Rimom in Petrogradom vršili pogovori o tem, da pošlje Italija nekaj svojih čet v Macedonijo. Italijanski kabinet da je sicer principielno sporazumljen s tem, ali konkretnega odgovora da še ni dal, ker je pozornost Rima v glavnem obrnjena avstrijski fronti. Ob enem pa objavlja italijanski listi neko poluudradno noto, ki precizira stališče Italije napram vprašanju intervencije na Balkanu. Noto pravi, da bo Italija intervencionala te tedaj, če bi Bolgari zasedli Albanijo, ker bi to ogrozilo interese Italijanov v Jadranskem morju. Sicer pa da bodo podpora omejal na »politično pomoč prijateljem«. Torej na čakole!

To je pomoč dvomljive vrednosti: daje se beseda in obenem zopet odteguje. Na političnem torišču je najvažnejši dogodek razpustitev grške zbornice. Ta sklep grške vlade se smatra kot znak, da hoče kralj Konstantin definitivno obračunati z Venizelosom. Pa tudi kot znak, kak vtis napravlja na Grškem zmagovito napredovanje centralnih vlasti na Balkanu.

Iz Romunske ni nikalih vesti, po katerih bi se dalo presojati tamošnje razpoloženje. Je pač ena vest, ki po svoji naravi ni ali ne bi smela biti v zvezi s politiko in celo ne z vojnimi dogodki, ki pa bi mogla vendar dati majhen znak o dispozičijah na merodajnih mestih. Na tamošnjem vseučilišču je bila volitev rektorja. Med tremi kandidati — dva sta za akcijo, četiri za tretji nepolitičen — bo moral izbirati naučni minister. In njegov ukrep bo tak majhen znak. Nu, vedno bolj se utrja uverjenje, da Romunska ostane v mirni nevtralnosti. In centralni vlasti ne zahtevate nič več.

Bodočnost Trsta in avstrijski Italijani.

Izjave poslanca Valentina Pittonija.

Dopisnik »Berliner Tageblatta« je imel z državnim poslancom Valentinom Pittonijem razgovor, katerega vsebino podaja v daljšem poročilu. Uvodoma naglašja, da ga ni, ki bi tako dobro poznal dušo italijanskega ljudstva v Avstriji, kakor jo pozna ta priznani voditelj socialne demokracije. Sedanja vojna da je počila avstrijske Italijane, da boji, ki ga Pittoni že 15 let bje pri identni, odgovarja interesom in gospodarskim potrebam Italijanov v Avstriji. V dokaz za to se dopisnik sklicuje na demolaranje »Piccolovega« poslopja začetkom vojne. Kar govori sedaj Pittoni in »Lavoratore«, je kratkoma izraz italijanskega javnega mnenja. Ne glede na veliko število pristašev, ki jih ima Pittoni, si je ta mož v avstrijskem državnem zboru pridobil glas zrele osebe z veliko politično nadarjenostjo. Pittoni je Italijan čiste krvi, ali mišljenje njegovo je prežeto z nemškimi kulturnimi elementi.

Podavši to laskavo karakteristiko poslanca Pittonija, prehaja dopisnik k razgovoru samemu. Izjave Pittonija so bile v glavnem:

Zred izbruhom vojne sem govoril v avstro - ogrski delegaciji leta 1914, proti italijanskemu imperijalizmu. Nastopil sem proti temu, da bi Italija sama zavladala na Adriji. Zastopal sem načelo, da ima vsak narod, ki biva na obali Adrije, pravico do tega morja. Ne morem razumeti, kako morejo nekateri Italijani želiti priključenje k zjedinjeni Italiji. Uvaževaje, da se

ko združenje ne more izvršiti brez vojne med Italijo in Avstrijo, da brez splošne evropske vojne, in ob misli na usodno učinkovanje take vojne je moral vsak razumen Italijan želeči, da bi se na vsak način izognili taki vojni. Ako imamo pred očmi, da so ozemlja, na katerih bivajo avstrijski Italijani, zelo mnogovežna in da je tam vsaka čisto narodna razdelitev naravnost nemožna, in da pri ustvarjanju držav niso odločilni samo narodni, ampak tudi gospodarski in politični faktorji, potem mora vsak razumen Italijan razumeti, da moramo odklanjati irendentistična stremeljenja.

Kakšna je usoda Italijanov v Avstriji? Ali naj obupujejo? Nasprotno. Mislim, da jih čakajo še velike naloge. Pred vsem pa morajo spoznati, da so časi svetovnega gospodarstva Rima minili za vedno! Pač pa civilizatorična misija Italijanov na Adriji še davno ni dovršena. Avstrijski Italijani so poklicani, da ustanove zvezo med staro zapadno kulturo in med vzpenjajočimi se mladimi narodi Vzhoda. To ni lahka naloga. Veliko laglje je seveda, graditi si gradove v zraku in se navduševati na velikih zgodovinskih spominih starega Rima.

Gospodarski življenjski interesi Trsta vzejo to mesto na Avstrijo. Trst ni toliko industrijsko mesto. Njegovo bogastvo je njegovo pristanišče, njegov izvoz in uvoz. Zaledje mu more dati le Avstrija. Plovba in ladjedelstvo moreta cveteti le tedaj, če stoji za njima veliko gospodarsko območje, če se interesi mnogih milijonov stekajo v pristanišče in v mesto. To je začelo spoznavati tudi liberalno meščanstvo v Trstu, ki hoče ustanoviti stranko z izključno gospodarskim programom!

Končno doznajemo, da je bil Pittoni uverjen do zadnjega, da ne pride do vojne z Italijo, marveč da pripade tej veliki posredovalna uloga pri reševanju velikega svetovnega konflikta. Ta vojna da je proti interesom Italije, kakor bi bila irendenta v Trstu proti interesom italijanskega ljudstva, ker bi mu nikdar ne dopuščala mirnega razvoja. Splošno mora priti spoznanje, da avstrijski Italijani ne morejo v Italijo iskati svoje bodočnosti, kajti to da bi jih gospodarski uničilo! »Mi — je zaključil Pittoni — enostavno ne moremo ekzistirati, ako ne ostanemo avstrijsko pristanišče.«

Priznavamo, da je g. Pittoni, kjer je objektivno konstatiral dejstva z ozirom na položaj Trsta, njegove interese in pogoje za ekzistenco in vzcvit tega mesta, govoril kot pameten mož in tudi kot pameten avstrijski Italijan. Resnica je, da nobeno trgovsko mesto ne more prevladati, ako se ne naslanja na gospodarsko moč zaledja in ako mu ta ne oplaja življenja in snovanja. Resnica je, da tako zaledje more Trst imeti le v Avstriji, dočim ga, priključivši se Italiji, ne bi imel. Resnica je zato, da more Trst prosperirati le v zvezi z Avstrijo. In zato odgovarjajo tudi resnici, ako pravi Pittoni, da bi združenje z Italijo pomenjalo za Trst njegovo gospodarsko pogubo.

Kakor pa brezpogojno pritrjamo g. Pittoniju, v kolikor konstatira ta dejstva, tako ne moremo njegovih političnih refleksij pustiti brez par pripomb. Mogli bi izraziti svoje dvome glede po Pittoniju zatrevane evolucije v mišljenju italijanskega meščanstva. Pa pustimo to, ker sedaj ni čas za take kočljive rekriminacije. Verujemo sicer g. Pittoniju brezpogojno, da govori pri tem iz njega pristno prepričanje glede sebe in svoje stranke. Ali to je ravno: g. Pittoni ni koncipiral svojih izjav le v svojem in v imenu svoje stranke, marveč kot zastopnik avstrijskega italijanstva. Temu prisojajo voditelji tržaške italijanske socialne demokracije misijo posredovalca med zapadno kulturo in malimi narodi na Vzhodu! Tu pa moramo že odkrito povedati, da ne verujemo, da bi bilo to italijanstvo po vsem svojem sedanjem razpoloženju usposobljeno za tako misijo. V to bi bilo treba še mnogo, mnogo politične vzgoje, pravega kriterija in drugačnega razumevanja in presojanja stvari. Pred vsemi pa veliko manje predsojlov. Kot inteligentni mož ve dobro g. Pittoni, da naši Italijani veliko premalo poznajo narode, ki naj bi jim posredovali zapadno kulturo in jih zato tudi povsem krivo sodijo. Prvi pogoj za uspešno posredovanje je spoštovanje, ljubezen in sposobnost za objektivno presojanje. A g. Pittoni naj položi roko na srce in naj nam odgovori iskreno: je-li res uverjen, da je pri sedanjih naših Italijanih dan ta pogoj? Ne more biti, ker niso imeli nikdar vzgoje za to. G. Pittoni ve, da so ti »maleni narodi na vzhodu« slovenski in mora vedeti istotako, kakor vemo mi, kako so bili nauki in navodila, po katerih si je naše italijansko ljudstvo ustvarjalo sodbo o onih narodih. Tu bo treba res še mnogo vzgoje — tu bo treba velike evolucije. To poslednjo misijo morajo voditelji avstrijskega italijanstva izvršiti najprej, ker brez te je izključena ona druga, ki jo g. Pittoni prisojajo italijanstvu! In začeti bo moral pri svoji stranki! Ta mora temeljito revidirati svoje postopanje napram slovenskemu svetu, in to tembolj, ker bi morala to že po fundamentalnih določbah programa avstrijske socialne demokracije — brnskega programa. Med tem programom in praktičnim postopanjem naše italijanske socialne demokracije nasproti nam je bilo kričeče navzkrižje. Dočim je avstrijska socialna demokracija sprejela princip narodne avtonomije, ki zahteva varstvo in zaščito tudi narodnostnim manjšinam, smo pa iz tabora naše tržaške socialne demokracije — kadar smo jej očitali, da je nje postopanje pristransko italijanskemu gospodarstvu v prilog — čili

opravičevanje, češ, da je večina probivštva italijanska! In to ni pomenjalo nič več in nič manje, nego zatajevanje principa narodne avtonomije — ene važnih točk v pisanem programu socialne demokracije!

Odkritosrčno hvaležni pa smo vendarle gospodu Pittoniju na tem, da je na takem mestu, kakršno je »Berliner Tageblatt«, izpovedal dve veliki in za uravnavo razmer med Slovanstvom in Italijanstvom odločilni resnici: prvič, da so kraji, kjer bivajo avstrijski Italijani, narodno mešani, in drugič, da imajo vsi narodi, ki žive na bregovih Adrije, pravico do sogospodstva na tem morju! Do tega spoznanja in priznavanja naj voditelji privedo vsi avstrijsko-italijanski javnosti. To bo najlepše in najkoristnejše posredovanje.

Ob črnogorski mejl.

Alice Schalek, vojna poročevalka, je priobčila v »Neue Freie Presse« sledeče zanimive vtyse in opazovanja na črnogorski bojni fronti in karakteristiko vojevanja Črnogorcev.

Vojna, ki jo vojujejo Črnogorci, je kakor nalašč za njihovo deželo, oziroma boljše rečeno, oni so kakor nalašč ustvarjeni za vojno. Vsak posameznik z lahko zmaguje terenske težkoče. Z opankami na nogah stopajo Črnogorci samozavestno s skale na skalo in plezajo po skalovju kakor prave opice po drečju. Pravi Črnogorec se izogiba ravnih cest, ki mu niso povolji, ker ga žeje in podplate in ker se utruji. Že v tem je precejšen del nasprotja z zapadnimi Evropejcem, ki mora imeti pri prodiranju takorekoč ceste s seboj. Lepa, trdna cesta iz Mostarja, po kateri smo šli skozi osrčje Hercegovine, se mi je zdela zato kakor nekaka vsiljenka v tej neukročeni prirodi. Tudi čevlji Evropejcev niso za skalovje, oni drse in klopčejo in izdajajo že oddaleč, dočim se priljazi Črnogorec kakor mačka. On prihaja ponoči, njegov beli ovčji kožuh ga napravlja ravnatoko nevidnega kakor njegov črni plašč; hitro vrže svojo bombo ali ročno granato v našo postojanko in izgine potem zopet kakor mačka. Le slučajno ga zadene morda kaka kroglica strojnih pušk, ki morajo ragljati v temno noč. Naši nikdar ne dobe ranjenih ali mrtvih Črnogorcev. Oni jih vzamejo s seboj, pa naj bo včasih ob še tako nevarnih okoliščinah. Eden naših oficirjev je videl ob neki priliki, kako so Črnogorci še živega svojega tovariša z zvezanimi nogami privezali na majhnega, iskrega konjiča in izginili potem.

Način vojevanja Črnogorcev je tak, da se sploh ne brigajo za strelske järke. Večinoma položijo preko dveh kamnov tretjega, vmes pa ždi potem po en strelce. V tem trdem skalovju bi bilo namreč treba strelske järke vsekati, kar bi bilo zelo dolgotrajno, naporno, mučno in dragoceno delo, ki je pa mora naša armada vseno izvršiti. Naš vojak ne more po cele ure čepeti za kamnom in streljati potem skakaje, kar zna Črnogorec že od mladih nog. Vsak možki v deželi ima puško, ki jo pozna in ljubi. Včasih strelja je zato, da si segreje roke. Zato se Črnogorec še ne zmcni za pokanje pušk. Njegov strah so le naše »velike puške« (artiljerija) in strojne puške, ali kakor jim pravijo oni »švabska muzika«. Najbolj pa se boji svetilnih pištol in raket, ker vidi v njih nekaj peklenškega, proti čemer ne pomaga nobena »zavba«.

Kljub temu, da naši oficirji v Avtovcu nikdar ne morejo zasesti netjnikov — premagani Črnogorec se vrže namreč na tla in suje potem z vsemi silami okoli sebe in na napadalca, ki ga ne more spraviti niti na noge, še manj pa odnesti, ampak ga mora kratkoma ubiti — so vendar popolnoma natančno informirani o nasprotniku. Pri Avtovcu si stoji namreč fronte do slične razdalje nasproti in so zato razgovori med nasprotnikoma vsak dan na redu. Črnogorska grla so neutrudljiva — saj nadomestuje njihov glas telefon v deželi — in naznanjajo zato vsak dan: želje, opazovanja, poročila od straže k straži. Tako so naši vedno informirani o razpoloženju Črnogorcev; videli so jih, kako so sredi divnega skalovja plesali kolo in vpiili živje, ko je padel Przemysl in ko so izvojevali Srbi svoje uspehe. Čudno namreč, da so tudi njihove najskrajnejše straže natančno informirane o vseh dogodkih. Toda sedaj, ko so naši zavezli Belgrad, so vpiili otožno na nas: »Švabo, Švabo, po boga, što radiš s našim Srbijom?«

Nekaj zanimivega je res ta mešanica sovrašva, jeze, dobrodušnosti, junaštva in naivnosti. Pred kratkim so hoteli zamenjati celo svoje meso z našim kruhom. In zadnjič, ko so jim našji mejni lovci iztrgali neko oporišče, ki je bilo nato seveda takoj utrjeno, so neprestano tožili in klicali: »Švabo, pusti u miru šamu našu«.

Ko je izbruhnila vojna, naše vodstvo seveda ni imelo časa misliti na Črnogorce. V Avtovcu je bila majhna posadka, ki se je smejala Črnogorci tako, kakor se jo je sploh povsod zasramovalo. Toda, mobilizacija je tamkaj pač šaljiva, ali zelo nevarna za nasprotnika, ker je čisto enostavna. Če zaukaže Nikita mobilizacijo, stoji že naslednji dan vsa črnogorska vojska pred njegovo hišo. In to vse brez telefona: ukaz gre kar od hiše do hiše. Ne-koč, ko so naši ob 2 ponoči izvršili nenaden napad, je bilo slišati 4 ure kričanje Črnogorcev, ki so bili ob jutranjem svitu že vsi polnoštevilno v postojanki. Za tren in oskrbo kralju Nikoli tudi ni treba skrbeti, ker skrbje vojaki sami zase. Hrana prihaja na fronto ženske, ki tvorijo sploh vez med vojno in domovjem in upravljajo tudi sanitetno službo. One dirgirajo tudi tren. Če pa Črnogorec ne more dobiti hrane v postojanko, potem gre

kratkoma domov, se naje doma za tri dni, vzame še za par dni živeža s seboj in gre potem zopet za en teden na fronto. Cesto ga med tem časom nadomešča na fronti njegova žena. Njim se zdi ta ureditelj tako enostavna in naravna, da nas vedno vprašujejo, zakaj ni za našo fronto videti žensk. Kralj je izšolal sicer svoje oficirje v pariški vojni šoli, vendar pa mu je na drugi strani bilo tudi dobro znano, da je lepa vas lepša od vsake francoske toalete in da iz kmeta ni mogoče napraviti šefa generalnega štaba. On ve, da so njegovi na njihov način nepremagljivi in nenapadljivi.

Sedaj je bila ura tudi za Črnogorce in tudi oni dobe vojno plačilo kakor Srbi. Vi pa, ki sedite v zaledju mirno pri čaju, mislite na brate na črnogorski fronti, mislite, da se nahajajo zunaj na fronti možje zapadnih mest v gerilja - vojni z možmi črnogorskih gorā.

Bomba za bombo.

Iz vojnega poročevalskega stana smo prejeli sledeči članek:

Preteklo je že skoro poldrugo leto, odkar razsaja vojna v vsej svoji divjosti, ne meneč se za milijone rodbin, uničujoč v prah in pepel še pred kratkim cvetoča mesta, trge in vasi, izvršujoč strogo kruto zapoved, ki zaukazuje, da naj se prizadene grozečemu sovražniku kolikor mogoče škode. Ravno ta svetovna vojna, v kateri nastopajo države in narodi z vsemi svojimi silami in ki torej ne stremi po uničenju kake armade, ampak cele države, je pokazala zopet vojno v pravi divjosti, o kateri je v mirovne kongrese in razsodiščne predloge zaverovano ljudstvo mislilo, da se nikdar več ne povrne. Toda poldrugo leto krvave dobe je dovolj jasno pokazalo svetu, da vojna ni nikak ukročen lev, ampak divja zverina, ki zdrobi in razmesari vse, kar pride v območje njenih velikanskih krempljev. Italijani zlasti so si takoj prilistili to spoznanje, potem ko so se z nado, da bodo z vojno proti Avstriji udri v nezavarovano hišo, kruto prevarali. Bombardirali so cerkve in samostane, ne oziraje se na vojaško potrebo ali samolastno podivjanost. Oni niso smatrali ženevske zastave na gorški bolnišnici kot znamenje svobodnega mesta za pomoči potrebne ranjence obel strank, ampak samo za ugoden cilj topničarjem. Njihovi piloti so brez smeri metali bombe na odprta mesta in so se pri tem zelo malo zmenili, če so bili oškodovani pri tem otroci in ženske neodrešenih sonarodnjakov ali poškodovane umetnine v gradovih in privatnih poslopih. Toda sedaj, ko je izmed številnih bomb, ki so padale na vojaške objekte beneške trdnjave, ena zgrešila pot in poškodovala freske T i e p o l a, so dvignili Italijani silen krik proti barbarom; oni so menda mnenja, da je Italija, ki nam je napovedala vojno, pač upravičena, da nam sme prizadevati škodo, kjerkoli pač more, za nas pa da to ne velja. Velika je jeza, ker smo se tudi mi barbari drznili postaviti na stališče v vseh barvah zastopanih bojevnikov kulturnih narodov, da je vojna povračilna borba. Človeški pameti in razumu na čast bodi konstatirano, da Italijani le hlinijo ogorčenje, da špekulirajo na čustva barbarov, ki so jim bile umetnine vedno sveta stvar. Zele pač, da bi njihova vojaška oboroževališča iz strahu, da ne bi bile pri tem poškodovane tudi umetnine, pustili lepo v miru. Toda te sentimentalnosti nas je sovražnik temeljito odvadil, ker se sam v vsiljeni nam vojni ne straši nobenih sredstev, s katerimi nam bi sploh zamogel škodovati. Sovražniki so nam šele pojasnili pravi pomen svetopisemskega izreka »klin s klinom, zob za zob«. Toda oni sovražnik, ki se je prvi izneveril zavezniški dolžnosti, da v dozvedno kritičnem trenutku popolnoma razkrije hlinjavsko krinko in nas napade zavratno kakor razbojnik, nima sploh nobene pravice do obzirov. Mi dežele, ki je tako bogata na umetninah, nismo prisilili v vojno in zato tudi odklanjamo vsako odgovornost, če nastane radi tega kaka škoda. — Nas boli idejna izguba, s katero je prizadet po uničenju umetnin ves kulturni svet, toda bolesti je zmanjšana vsled dejstva, ker trpi škodo zavraten sovražnik, ker mu je pokvarjena dedščina velikih prednikov po vojnih dogodkih, dedščina, ki mu leži pri srcu ne toliko vsled navdušenja za umetnost, kakor vsled lakomnosti po denarju in vsled vabe tujeve. Divje vpiite italijanskega časopisja izdaja, kako občutno so prizadeti vedno trezno računajoči Italijani vsled najmanjšega oškodovanja njihove tujske industrije. Upamo, da bodo zato znali naši vojaki odgovarjati na napade Italijanov na naše javne kraje in bolnišnice. Naše žene in otroci, naši ranjenci so nam mnogo ljubši, kakor mrtve umetnine še tako velike vrednosti. Naj se potem občutljivi svet še tako zgraža nad barbari, če dobe Italijani primeren odgovor na njihove zločine. Klin s klinom, bomba za bombo! Mi nismo krivi, da nimamo umetnine Italije v dobi brezobzirne vojne nobenih zaščitnikov. Kdor se nahaja v cvetličnjaku, ne sme nikdar pričeti razbijati oken svojemu sosedu.

Domate vesti.

V Ljubljano! Prejeli smo: Tržaški Slovenci smo bili v prejšnjih časih navajeni slišati, ko smo zahtevali slovenskih šol, odgovor: Pojdite v Ljubljano! Sedaj nas zopet pošiljajo v Ljubljano in sicer nam to svetuje gorški deželni glavar! Lahko je reči: Dajte svoje sinove v ljubljanske srednje šole, lahko pa ni nam staršem plačevati visokih svot za vzdrževanje. Nam tudi ne gre v glavo, čemu naj bi mi pošiljali svoje sinove v Ljubljano, ko imajo naši primorski sodeželani svoje srednje

šole v Trstu?! Zakaj bi se ne bila vsaj začasno ustanovila tudi slovenska gimnazija in učiteljski v Trstu? Učne moči so, ali bi bile lahko na razpolago. Prostorov je v Trstu popolnoma pripravljenih in praznih! Čemu torej dvojna mera? V Trstu je samih domačih učencev dovolj za prvi gimnazijski razred; za drugi tretji in četrti pa jih pride iz vse Primorske. Malo dobre volje, pa bi šlo. A za nasvet, naj svoje otroke pošiljamo v ljubljanske srednje šole, nismo gorškemu gospodu deželnemu glavarju čisto nič hvaležni. Šol nam dajte tu v Trstu, kakor jih imajo drugi, ki niso nič boljši od nas! — Oče.

Kaj je za našimi uzigalicami? Z več strani nas povprašujejo, ali je res, da ne bo več dobili uzigalice naše Družbe sv. Cirila in Metoda, da Družba namerava opustiti uzigalice itd. Odgovarjamo odkrito, da nam ni ničesar znanega o kakem takim sklepu osrednjega odbora CMD in da se nam zdi naravnost neverjetno, da bi se Družba posebno v sedanjem času, ko itak nima skoraj nikakršnih dohodkov, odrekala takemu viru dohodkov. Morda trosijo take neslane vesti po mestu le ljudje, ki bi se morda radi iznebili silno »nevarnega« očitanja, da prodajajo — slovenske uzigalice, ne pa samo prilepljenih — Legijih.

Tudi pri šolskih knjigah naj bi se štedilo! Nedavno smo omenjali naredbe naučnega ministrstva, ki hoče priti v okom preogestumu in čisto nepotrebnemu menjavanju šolskih knjig in drugih učnih sredstev na ljudskih, meščanskih šolah in moških in ženskih učiteljskih. Reklji smo, da bi bilo tako brzdaje umestno tudi na ostalih srednjih šolah. »Agramer Tagblatt« pripominja k tej naredbi v soglasju z nami: »To pametno naredbo naj bi posnemali tudi pri nas (na Hrvaškem). Mnoge matere nam tožijo, ker se šolske knjige vsako leto menjajo, kar zelo hudo občutijo tiste rodbine, ki imajo več za šolo obveznih otrok. Poprej je mogel otrok porabljati knjige svojega starejšega brata ali sestre, sedaj pa jih treba vedno na novo nabavljati. Popolnoma res. Ko nam že država uprava priporoča štedenje na vseh koncih in krajih, pa naj nam prihranja stroške tudi pri šolskih knjigah!

Izredna odborova seja ženske podružnice CMD bo v torek, 16. t. m., ob 4½ pop. v prostorih »Glasbene Matice«, ulica Giorgio Galatti 20, polunadstropje. K udeležbi vseh v Trstu bivajočih odbornic uljudno vabi predsednica.

Z južno - zapadnega bojišča pošiljajo pozdrave: Emil Škarabot, Anton Klančec, Anton Štokovac, Fran Betjot. Pozdrav je datiran dne 10. novembra.

Podpis na III. vojno posojilo. (XXXII. izkaz). Grof Viktor Attems pl. Heiligenkreuz in soproga K 60.000; Jakob Mankoč K 30.000; c. kr. major Matjaž Zwonček K 15.000; Albin Anžič K 10.000; Ema Corsi K 15.000; Neimenovan K 1.000; kap. Rajmund Malabotič (II. podpis) K 2000; Neimenovan K 7000; Jurčič Schiavon K 500; Josipina in Anželj Palva K 1000; Neimenovan K 500; Anželj Nikolich K 1000; Neimenovan K 1000; učiteljski odbor šol sv. Cirila in Metoda K 1000; c. kr. praporščak v rezervi Maks Langbank 500; Neimenovan K 500; Ines Masera K 1500; Henrik Loser K 500; G. Gante K 1000; Neimenovan K 500; Josip Hira K 500; bratje Belak K 1300; C. Gregoris K 200; Neimenovan K 2000; Celestin C. Malabotič K 600; C. F. Cadrig K 600; Franc Čara K 100; Kljelja Bernardini K 300; Josipina Bernardini K 1000; Karolina Hatze K 1000; Fani Kerce K 600; Ludovik Kluge (parnik Bregov) K 3500; Anton Schurk K 2000; Aleksandrina Maric K 1000; Klement Marin K 1000; Karl Zadro K 2000; Franc Štobec K 3200; Josip in Marija Bana K 1000; Amalija vlovca Vidorna K 1000; Silvij Borman K 1200; Mihael Buda K 1000; Emil Cosutta K 2000; Avreljja Kertel K 500; Marija Marussig K 1000; Ivan Drosina K 1000; Anton Škerl K 8000; Stefan Letinic K 900; konzorcij mironičičarjev K 200; Josip Scopinich K 4300; Ivan Gisečič K 600; Viktor Rochelli 300; Eliza Rametz K 2000; Ivan Jeriscovich K 2000; Ernest Vodopivec K 300; c. kr. fregatni kapitan Ivan Hardecich K 5000; Marija Kuchinka K 2000; Humbert Holzer (Nj. V. »Arpad«) K 20.000; Katarina Cencur K 2000; dr. Kamil Depiera K 4000; Evgenij in Angelina Troche K 200; dr. August Treche K 100; Anton baron Burlo K 6000; Fridrich Pleyer K 600; Franc Miklavetz K 500; pomorski sklad mestne višje realke K 500; konzorcij kamnoseških mojstrov K 200; Mercedes in Ives Dubovich K 3000; Karl Zubacovich K 6000; J. K. Hala K 2000; P. Del Toso (tržka-G. Čučinar) K 200; konzorcij postreškov K 200; Emil Cippico K 2000; Karla Sutter K 200; Katarina Slana K 500; Ana Reichl K 3000; Ivan Garler K 1000; Franc Jerasek K 2000; Alojzij Giulivo K 200; Marcel Robba pok Bernarda K 400; Fr. Michalek K 500; O. Radoselovich K 1000; Bernard Deleua pok. Mihaela K 2000; Nikolaj Drioli 3000; Josip Müller K 100; Stefan Müller K 200; nadaljnjih raznih 28 podpisov na skupnem znesku K 165.200.

Popravke V XXVIII. izkazu se ima glasiti mesto: D. Tripevcich za svoje uradništvo* uradništvo tržka D. Tripevcich K 5000. V XXXI. izkazu, objavljenem v 316. številki našega lista, pa se ima glasiti: Gregor Zidar K 8000 (in ne Jurij Zidar).

Brez posebnega obvestila.

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je gospa

Franciška Cerkvenič roj. Vekjet.
v ponedeljek 15. t. m. v 64 letu preminula po dolgi in mučni bolezni.
Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo, dne 17. t. m. ob 2½ pop. iz hiše žalosti št. 823 pri Sv. M. spodnji.
SV. M. M. SPODNJA, 15. novembra 1915.
JOSIP CERKVENIČ, soprog.
Josip, Anton, Franc, Ivan, Peter, sinovi.
Uršula por. Pregarc, Jospina por. Cunja, Marija por. Čok, Milka, hčere.
Jurij Vekjet, Dragotin Vekjet, brata. Antonija Miklavc, sestra.

Kdo ve kaj?

Prosijo se podatki o naslednjih osebah: Mihael Prinčič, v c. in kr. rezervni bolničar št. 1 na Danaju, Neubengasse 42, VII. kraj. Iko svojo ženo Felicijo Prinčič, doma iz Gorjeka Cerova 18, pod št. Florijanov v Brdih, o kateri nima, odkar je izbruhnila vojna z Italijo, nikakih vesti. Kdor bi kaj vedel o njej, naj sporoči na gornji naslov.

Harovi.
Za svečitoansko podružnico CMD so nabrali pri krestu novorojenčka Vladimira Lisjak K 8.
Za Božičnico v mestu in okolici je darovala ga. Ema Čampa 20 K. Srčna hvala!

Pri nedeljski (14. t. m.) predstavi so preplačali vstopnino: M. Skabar 2 K, Skrinjar 1 K, F. B. O. 240 K, N. N. 20 vin., Neimenovan 40 v., Schmidt 120 K, Piciga 4 K, godč. Martelanc 160 K, A. 60 vin., N. N. 60 vin., Rapotec 50 vin., Mota 50 vin., konzistorijalni svetnik Sone 10 K, Neimenovan 2 K, Polšek 1 K, Dobrila 120 K, Kovačič 1 K, Kos 1 K, Banel 1 K, nadzornik Fran Matejčič 9 K, Cink 1 K, Kocjančič 1 K, dr. Abram 10 K, Sverko 2 K, Zelenkova 2 K. — O priliki prve prireditve je bilo popolnoma objavljeno, da je daroval. Lisec 10 K. Moralno bi biti g. Resič.

MALI OGLASI.

Volna (rabljena bela tenka K 6,90, siva tenka K 5,20, drugo po dogovorni ceni, kupuje tržaška tvrka ul. Saponca 2 573

Katera gosposica bi bila voljna stopiti v pismeno zvezo z mladim podčastnikom vojne mornarice? »Podčastnik« E. M. S. »Szigetar« Pulj. Marinicfeldpost. 574

Mišne pole (rooli) prevzame proti zmerni odškodnini praktičen uradnik. Zadolžite obvestilo z dopisnico. - F. Samec, via Giulia št. 13. pritličje. 575

Prilika! Sir K 440 marmelada najfinejše vrste; pomeranček, marelice itd. po K 180; grab, špargelj, artičoke, — Šampanjec, »Mumm«, pašeta goskovihi jeter itd. K 1 in 2-50 skutlja. — Nova prodajalca konzerv v Trstu ulica Caserma št. 17. 576

Sprejem takoj pridnega in zanesljivega pekarskega vajenca in dekljo ki bi pomagala v pekariji. — Fran Jančar, trgovec, Divača. 571

Soba meblirana ali prazna, tudi z vporabo kuhinje, se odda takoj. ul. Piccardi št. 2, I. nadst. 717

Meblirana soba se odda (K 24) pošteni gosposici. Ul. Commerciale 9, III. nad, levo. 517

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Insratni oddelek Edinosti« —

Umetni zobje
z In brez željnosti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 jutraj do 6 zvečer.

Odprt je v ul. Torrente št. 15
(zraven kavarni Montecristo)

NOVI BUFFET
Prodaja se: gnjat (surova in kuhana), salam, kuhane klobase, sir, sardine. - Toči se istrsko vino in Dreherjevo pivo l. vrste. - Cene zmerne.
Antonija Sabl, lastnica.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.
UMETNI ZOBJE.

Dr. HORVATH
TRST, Via Carintia 39
Specialist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
SIKOST in NERVOZNOST
za BOLEZNI v MOGAN in SKLEPIH.
Sprejema od 10 - 1 pop. in 4 - 7 zvečer.
ob nedeljah od 10 - 1.